

Oponentský posudek na bakalářskou esej

Michaela Vavřinová, Scénář a prožitek Vánoc v jedné české třígenerační rodině ve středočeské obci X, Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, Praha 2018, 59 stran textu + přílohy /včetně seznamu zdrojů/ - s. 57-97.

Velice obsáhlá závěrečná práce Michaely Vavřinové se do detailů věnuje klasické etnologické problematice, tentokrát speciálně zacílené na konkrétní dílčí otázku, a to scénář a prožitek Vánoc na příkladu jedné české třígenerační rodiny v nejmenované středočeské obci. Autorka hned v úvodu jednoznačně zformulovala dvě roviny stanoveného cíle předkládané eseje, a to za prvé provést analýzu scénáře Vánoc a analýzu subjektivního prožívání a chápání symboliky Vánoc v jedné neúplné třígenerační rodině ve středních Čechách a za druhé porovnat výzkumem získaná data s popisem českých Vánoc ve stěžejních pracích odborné české literatury.

Michaela Vavřinová koncipovala svoji bakalářskou práci do celkem pěti základních kapitol, následovaných „Seznamem příloh k bakalářské práci“ (kapitola šestá - s. 57-93) a „Seznamem zdrojů“ (kapitola sedmá – s. 94-97). V „Úvodu“ (kapitola první – s. 6-12) se autorka vedle vytyčení cíle, volby výzkumné strategie, popisu technik sběru dat, charakteristiky výzkumného vzorku a metod vyhodnocování i interpretace získaných dat, věnovala rovněž etickým otázkám společenskovedního výzkumu. Ve druhé kapitole (s. 13-18) se M. Vavřinová stručně dotkla tématu Vánoc v české národopisné, etnografické a etnologické literatuře od nejstarších textů až po současnost. Třetí kapitola (s. 19-41) je podrobnou kompilací odborné literatury sledující vývoj vánočních oslav v Praze a ve středních Čechách od roku 1918 do současnosti.

Stěžejní (méně obsáhlá) část předkládané bakalářské eseje představuje kapitola čtvrtá „Oslava a prožitek Vánoc v české třígenerační rodině Y ve středočeské obci X“ (s. 42-51), kde autorka -více či méně detailně- analyzovala data shromážděná provedeným kvalitativním výzkumem. K této zásadní části lze přiřadit i samotný závěr bakalářské práce Michaely Vavřinové (kapitola pátá – s.52-56), kde autorka přehledně shrnula výsledky, ke kterým dospěla a charakterizovala scénář a prožitek Vánoc ve zkoumané třígenerační rodině. Svoji závěrečnou esej ukončila přílohami, kde vedle prepisů rozhovorů nechá čtenáře nahlédnout do terénního deníku a několika dokumentujících fotografií. Nedílnou součástí příloh je i „Soupis monografií, kapitol monografií, studií statí, článků s tematikou Vánoc“ (podkapitola 6.9 – s. 80-93). A zcela na závěr je přiložen seznam zdrojů jako kapitola sedmá (s. 94-98).

Celkově představuje předkládaná bakalářská esej Michaely Vavřinové práci, které autorka věnovala jistě mnoho času, rozsáhlý text svědčí o její pracovitosti, pečlivosti i osobním zaujetí, kdy se seznámila s velice širokým rozsahem publikací, které z různých úhlů pohledu sledovaly a sledují tematiku oslav vánočních svátků. Tato široká škála zdrojů možná autorku až trochu zahltila a na vlastní terénní výzkum a jeho analýzu již nezbývalo tolik sil a pravděpodobně i času. Možná proto je výsledný text poněkud nevyvážený, co se týká tzv.

teoretické a praktické části. I tak ale autorka prokázala, že si dovede vytýčit cíl výzkumného projektu, že je schopna se „pohybovat v terénu“ a získat data potřebná k jeho řešení, stejně jako formulovat na shromážděných datech založené výsledky. Co se týká formální stránky bakalářské práce Michaely Vavřinové, tak ta je na velmi dobré úrovni bez obvyklých překlepů, vynechávek atd. Text je přehledný a čtenáři srozumitelný. Pouze trochu nelogické je zařazení seznamu zdrojů až za přílohy.

Přes uvedené výhrady však předkládaná bakalářská esej Michaely Vavřinové splňuje požadavky, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny, doporučuji ji proto k obhajovacímu řízení a navrhuji hodnocení jako velice pěknou (vzhledem k rozsahu, pracnosti a pečlivosti) „velmi dobrou“.

27. července 2018

Miloslava Turková

